

T.B.M.M.

ÇİMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **12 Ağustos 2024**

Sayı: **6182**

15529

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasanın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince saygıyla arz ederim.

O. Karp

Okan KONURALP

Ankara Milletvekili

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından sosyal medya platformu Instagram'a yönelik erişim engeli getirilmiştir. Bu erişim engelinin gerekçesi olarak ise "katalog suçlar" öne sürülmüştür. Ancak, bu durum kamuoyunda geniş çapta tartışmalara yol açmış ve çeşitli soru işaretleri doğurmuştur.

Bu süreçle ilgili olarak, erişim engelinin şeffaflığı ve hukuki dayanakları hakkında ciddi endişeler bulunmaktadır. Instagram'a yönelik getirilen erişim engelinin, hukuki süreçlerin ve itirazların adli tatil sırasında kısaca alınarak yavaşlatılması ve Instagram'ın baskı altına alınması amacıyla yapıldığı düşünülmektedir. Katalog suçlar, bu süreçte hem bir bahane olarak kullanılmakta hem de hukuki süreçlerin zorlaştırılması için bir araç olarak görülmektedir.

BTK'nın yetkisi, 5651 sayılı Yasa'nın 8. maddesinde yer alan ve müstehcenlik, fuhuş, çocukların cinsel istismarı, Atatürk'e hakaret ve MİT Kanunu'nda yer alan bazı suçlar gibi 10 farklı suç tipini içeren katalog suçlarla kısıtlıdır. Instagram'a yönelik uyarının hangi spesifik içerikler için yapıldığı ise belirsizdir ve bu durum kamuoyunda şüphe yaratmaktadır.

Bilişim hukukçusu ve öğretim üyesi Prof. Dr. Yaman Akdeniz'in kamuoyuyla paylaştığı bilgilere göre, Meta şirketinin (Facebook, Instagram ve WhatsApp'ı bünyesinde bulunduran) Türkiye'deki temsilciliği aracılığıyla 6 ayda bir yayınladığı şeffaflık raporları, bu sürecin değerlendirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Son yayınlanan rapora göre, 1 Ocak 2024 ile 30 Haziran 2024 tarihleri arasında BTK'dan Instagram ve Facebook'a toplamda 1849 içerik kaldırma talebi gönderilmiş ve 2580 içerik şikayet edilmiştir. Bu taleplerin sonucunda 504 içerik tamamen kaldırılmış ve 1941 içerik Türkiye'den görünmez kılınmıştır. Ancak, 135 içeriğin akıbeti bilinmemektedir ve bu durum da kamuoyunda soru işaretleri doğurmuştur.

Tüm bu gelişmeler ışığında, BTK'nın Instagram'a yönelik erişim engelinin gerekçelerinin ve hukuki dayanaklarının açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Ayrıca, bu erişim engelinin Türkiye'deki milyonlarca Instagram kullanıcısının mağduriyetine yol açtığı da göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu bağlamda,

1. Instagram'a erişim engeli getirilmesine gerekçe olarak gösterilen 5651 sayılı Yasa'nın 8. maddesi kapsamındaki katalog suçlar nelerdir? Bu kapsamda Instagram'a hangi spesifik içerikler için uyarı yapılmıştır?
2. BTK'nın idari tedbir kararı neden kamuoyu ile paylaşılmamaktadır?
3. Instagram bu talebe karşılık ne yapmıştır?

4. BTK ile Instagram (Meta) arasında bu konuyla ilgili hangi tarihlerde, hangi içeriklere dair, ne tür iletişimler olmuştur? Bu iletişimlerin detayları nelerdir?
5. Meta tarafından yayınlanan son şeffaflık raporunda, BTK'dan gönderilen 1849 talep ve 2580 içerik şikayeti belirtilmektedir. Bu içeriklerin kaç tanesi Instagram ile ilgilidir ve bu taleplerin sonucunda kaç içerik kaldırılmıştır? Kaldırılmayan içeriklerin akıbeti nedir?
6. BTK'nın Instagram'a yönelik erişim engeli, Türkiye'nin 'katalog suçlar' dışında herhangi bir talebine dayanmakta mıdır? Hükümetin Meta'ya yönelik talepleri arasında yer alan başka hangi konular bulunmaktadır?